

FONTYS HYBRIDE LEEROMGEVING WEEK

Beoordelen in een hybride leeromgeving

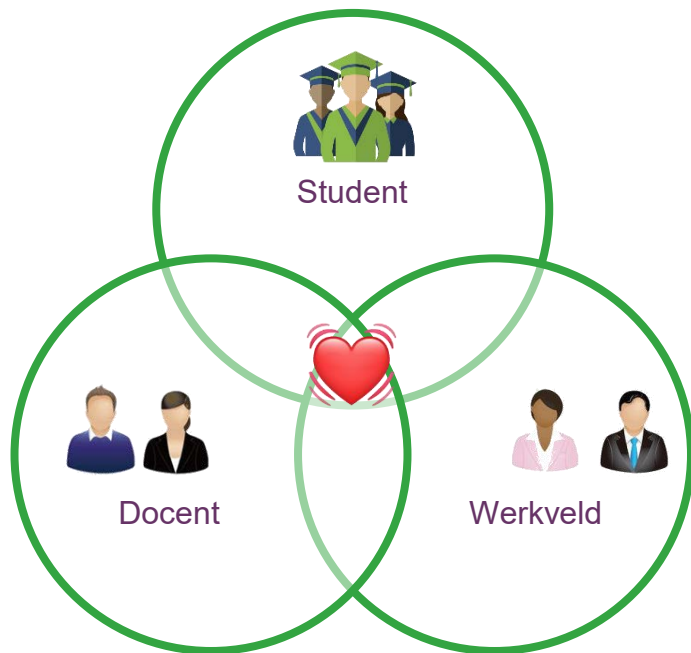
Rens Gresnigt

9-5-2022

Inhoud

- Kort voorstellen
- Vragen/wensen inventariseren
- Mogelijke inhouden
 - Flow talk 1
 - wie, wat, hoe
 - Flow talk 2
 - ExCie, OplCie, Onderwijs/CurrCie betrekken
- Jullie reactie op: ‘toetsweb met hulpvragen’

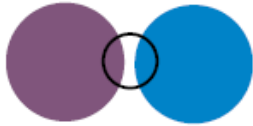
Voorstellen: Hybride Leeromgeving

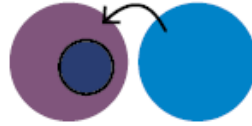
Een hybride leeromgeving is een plek waar werkveldprofessionals, onderwijsprofessionals én professionals in opleiding *samen* leren, werken en onderzoeken vanuit authentieke vraagstukken.

FHLOW talk 1: Raamwerk hybride leeromgevingen

Onderwijspraktijk

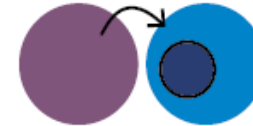
Afstemming

Incorporatie van werk
naar opleiding

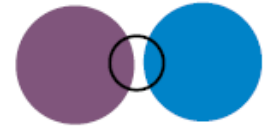

Hybridisering

Incorporatie van
opleiding naar werk

Beroepspraktijk

Afstemming

Wie

Wat

Hoe

https://youtu.be/6_hOrH3x2A4

FHLOW talk 2: waar rekening mee houden?

Betrek van begin af aan 'bestaande commissies en organen':

- Examencommissie. Opleidingscommissie. Toetscommissie. Curriculum commissie / leerplancommissie

Kenmerk HLO is SAMEN. Betrek zo snel mogelijk:

- Student; Werkveldpartner; Opleiding/Fontys docent

Plan vooruit,

- Meerjarige grotere onderwijsherziening; Een leerjaar vooruit werken. Evt. starten met een 'eenheid' (bv. minor of vak); Denk aan het onderwijsexamen reglement (OER).

<https://youtu.be/v1aY98aJbCs>

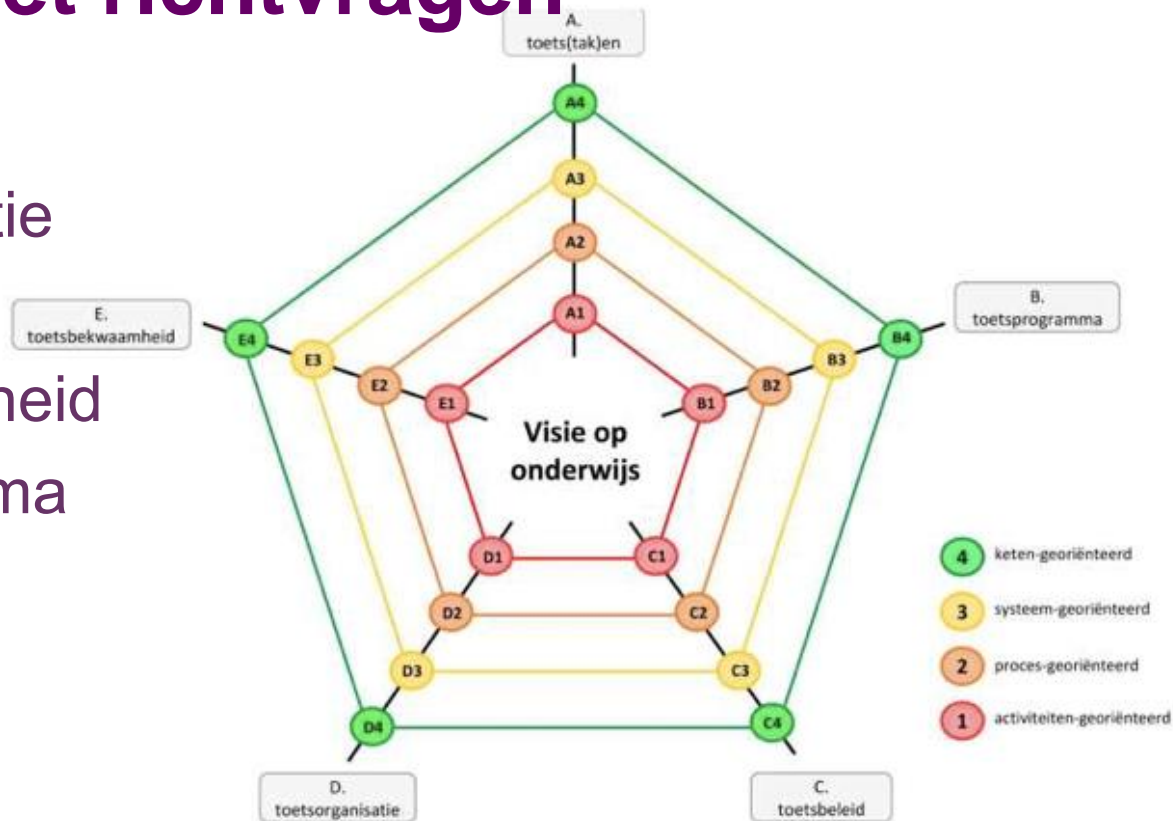
Vragen/wensen inventariseren + Snuffelen

Snuffel eens in de stukken die ik als bijlage heb toegevoegd.
Vervolgens met elkaar in gesprek.

Let op: De meeste stukken zijn nog in brainstormfase!

Toetsweb met richtvragen

- Toets(tak)en
- Toetsorganisatie
- Toetsbeleid
- Toetbekwaamheid
- Toetsprogramma

Sluit je aan bij het MS Teams netwerk?!

<https://fontys.nl/Hybride-leeromgevingen/Netwerken.htm>

Bijlagen

- Hieronder volgen diverse bijlagen uit verschillende bronnen of verschillende brainstroms.
Wellicht roepen ze vragen op of zijn ze behulpzaam.

Rollen en taken om rekening mee te houden

Wettelijke taak examencommissie, onder andere:

- Het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad
- Het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens
- Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de OER om de uitslag van de tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen
- Het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens
- Het aanwijzen van examinatoren voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan

Wettelijke taak opleidingscommissie, onder andere:

- De (G)OC heeft tot taak te adviseren over het **bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding**
- **Instemmen** met de OER op gebied van **onderwijsinhoud**. Jaarlijks beoordeelt de (G)OC de wijze van **uitvoering** van de OER
- De (G)OC heeft als taak desgevraagd of uit eigen beweging **advies** uit te brengen aan de IMR of directeur.

Toetscommissie: geen verplicht orgaan.

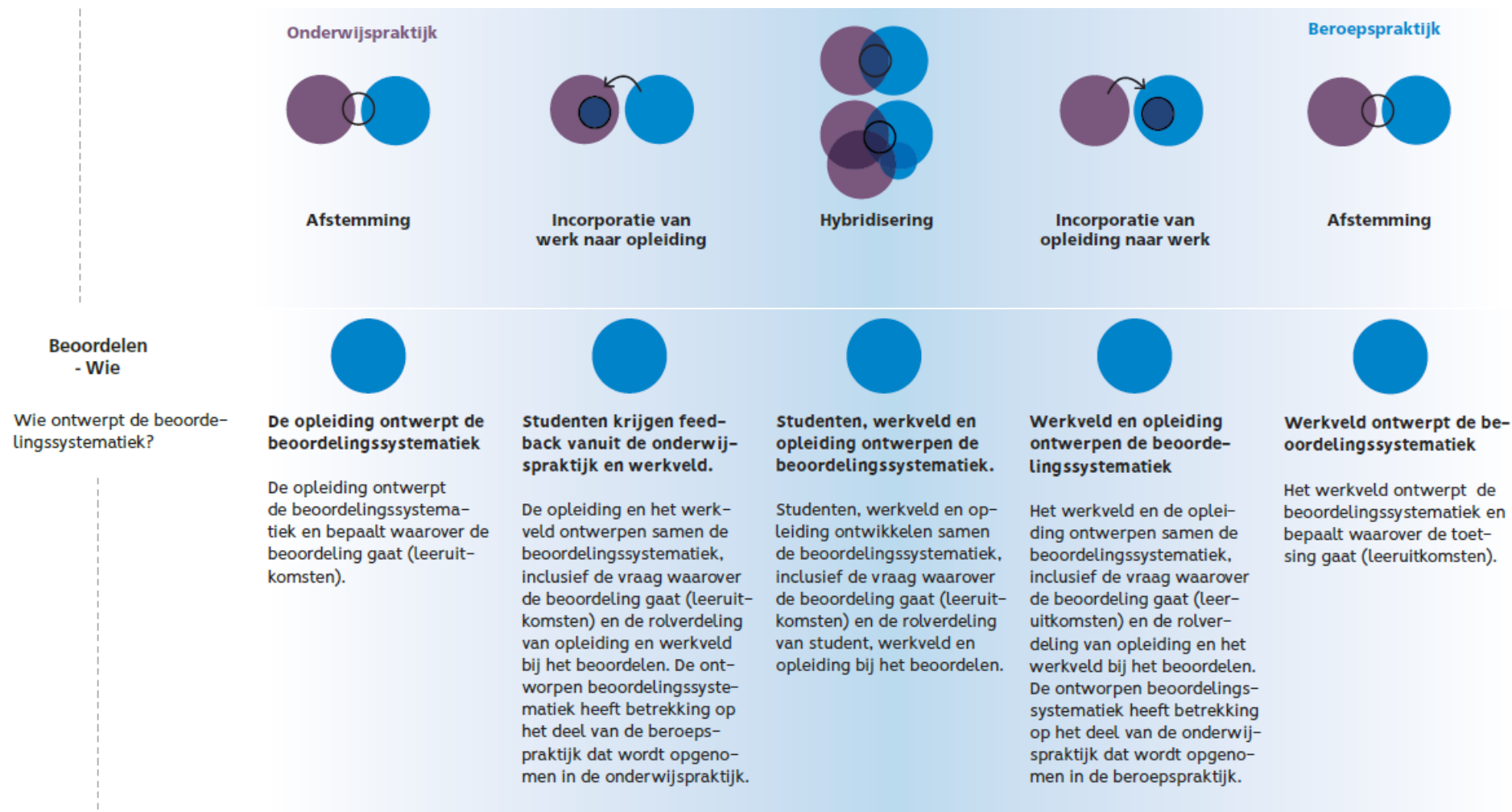
- Voert vaak in opdracht van MT of ExCie uitvoerende taken op gebied van toetsing / borging van kwaliteit uit.

Curriculumcommissie/leerplancommissie/ontwerpcommissie: geen verplicht orgaan.

- Vaak verantwoordelijk voor de inhoudelijke (door)ontwikkeling van het onderwijs.

OER (onderwijs- en examenregeling): Wettelijk verplicht:

- “De onderwijs- en examenregeling bevat adequate en heldere informatie over de opleiding of groep van opleidingen.”
- Hier kunnen studenten op terugvallen bij vragen (en klachten). Als ExCie klachten ontvangt van student dan is de OER een belangrijk document op basis waarvan de ExCie uitspraak doet.

Beoordelen - Wat

Waar is de beoordeling op gericht?

Beoordeling van doelen/competenties van het onderwijs

Beoordelen is gericht op doelen/competenties beschreven in het opleidingsprofiel die ook los van de werkplekcontext aangevoeld kunnen worden. Eventuele kennistoetsen richten zich op kennis opgedaan in de onderwijspraktijk.

Beoordeling van beroepsgerelateerde doelen/competenties in onderwijspraktijk

De beoordeling is gericht op doelen/competenties beschreven in het (gezamenlijk opgestelde) opleidingsprofiel. De beoordeling is gericht op kennis opgedaan bij het werken aan authentieke vraagstukken. De beoordeling vindt plaats binnen het deel van de beroepspraktijk dat wordt opgenomen in de onderwijspraktijk.

Beoordeling van gezamenlijk opgestelde doelen/competenties m.b.t. realistische beroepssituaties

Beoordeling is gericht op doelen/competenties die beschreven zijn in het gezamenlijk opgestelde opleidingsprofiel en die in authentieke beroepssituaties ingezet worden. De beoordeling is gericht op kennis opgedaan binnen authentieke werksituaties waar studenten, docenten en werkveld in werken. Eventuele kennistoetsen richten zich op kennis opgedaan binnen de authentieke werksituaties waar studenten, docenten en werkveld in werken.

Beoordeling van opleidingsgerelateerde doelen/competenties in beroepspraktijk

De beoordeling is gericht op doelen/competenties beschreven in het (gezamenlijk opgestelde) opleidingsprofiel. De beoordeling is gericht op de kennis opgedaan binnen authentieke werksituaties. De beoordeling vindt plaats binnen het deel van de onderwijspraktijk dat is opgenomen in de beroepspraktijk.

Beoordeling van doelen/competenties van het werkveld

Beoordelen is gericht op doelen/competenties die niet expliciet zijn opgenomen in het opleidingsprofiel maar wel relevant zijn op de werkplek. De nadruk ligt op het beoordelen van 'de acties'/'het handelen en functioneren' van de student op de werkplek. Eventuele kennistoetsen richten zich op kennis opgedaan in de beroepspraktijk.

Beoordelen - Hoe

Welke beoordelingsvormen worden er gebruikt?

Beoordelingsvormen zoals gangbaar in de onderwijspraktijk

De beoordeling van het leren gebeurt aan de hand van diverse beoordelingsvormen die gangbaar zijn in de opleiding.

Beoordelingsvormen zoals gangbaar in de onderwijspraktijk, aangevuld met beoordelingsvormen van de beroepspraktijk

De beoordeling van het deel van de beroepspraktijk dat wordt opgenomen in de onderwijspraktijk sluit vaak aan bij assessment as learning en leerwegaafhankelijke toetsing zoals: 'programmatisch toetsen', 'portfolio assessment', 'beroepsproducten'. Opleiding georganiseerd of via digitale leeromgevingen.

Beoordelingsvormen uit de onderwijs en beroepspraktijk zijn geïntegreerd

De beoordeling gebeurt vaak aan de hand van beoordelingsvormen die aansluiten bij assessment as learning en leerwegaafhankelijke toetsing zoals: programmatisch toetsen, portfolio assessment, werken met beroepsproducten.

Beoordelingsvormen zoals gangbaar in de beroepspraktijk, aangevuld met beoordelingsvormen van de onderwijspraktijk

De beoordeling van het deel van de onderwijspraktijk dat wordt opgenomen in de beroepspraktijk sluit vaak aan bij assessment as learning en leerwegaafhankelijke toetsing zoals: programmatisch toetsen, portfolio assessment, werken met beroepsproducten.

Beoordelingsvormen zoals gangbaar in de beroepspraktijk

De beoordeling van het leren gebeurt aan de hand van beoordelingsvormen die gangbaar zijn in de beroepspraktijk bijvoorbeeld functioneringsgesprekken, stage/praktijkbeoordelingen het werken met beroepsproducten.

Wat kan een beoordelaar?

Wesselink et al. (2016) beschrijven diverse rubrics voor professionalisering, waaronder één voor de beoordelaar.

Hoe verder naar rechts hoe meer hybride...

6

BEOORDELAAR

Als beoordelaar kom ik tot goed onderbouwde en inzichtelijke beoordelingen van het resultaat en het proces van de studenten, waarbij ik mij laat informeren door relevante partijen.

- Ik voer deze rol al uit en wil me er niet verder op ontwikkelen. Ik kruis aan waar ik sta.
- Ik wil deze rol de komende tijd verder ontwikkelen. Ik kruis aan waar ik sta en waar ik naartoe wil.
- Ik voer deze rol niet uit en ben niet van plan dat het komende jaar te gaan doen. Ik hoeft niets in te vullen.

	A	B	C	D
Product beoordelen	Ik geef een intuïtieve beoordeling van het product.	Ik beoordeel het product aan de hand van vooraf opgestelde beoordelingscriteria.	Ik beoordeel het product aan de hand van met bedrijf en student vooraf opgestelde beoordelingscriteria (in bijv. de leerofferte).	In een gesprek met externen en student komen we tot een onderbouwde beoordeling op basis van vooraf opgestelde beoordelingscriteria.
Proces beoordelen	Ik geef een intuïtieve beoordeling van het proces op basis van opgeleverde producten (bijv. de planning).	Ik beoordeel het proces aan de hand van opgestelde beoordelingscriteria en op basis van opgeleverde producten.	Ik onderneem actie om via de student een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het proces (bijv. via een criteriumgericht interview) en verbind dit aan de beoordelingscriteria en ik informeer hiervoor ook naar de ervaringen van externe betrokkenen (bijv. opdrachtgever, vakcoach).
Feedback geven	Ik geef de student een cijfer zonder verdere onderbouwing.	Ik geef de student een cijfer met algemene onderbouwing (bijv. goed gedaan! of volgende keer op de planning letten).	Ik geef een onderbouwde feedback op basis van beoordelingscriteria en ik bespreek met student actiepunten voor de toekomst.

Wat kunnen studenten leren (op generiek niveau)

Gulikers en Oonk (2019) beschrijven een aantal karakteristieken van wat een (goede) student die op het grensvlak van onderwijs en werkveld functioneert kan.

Table 1. Success criteria describing performances of 'the successful boundary crosser'.

A Student Who Is a Good 'Boundary Crosser'	Link to Boundary Crossing Learning Practice [15]	Translation into Criterion for the BC-Rubric
shows that (s)he is interested in the project not only to pass the course (a good grade), but also to deliver an end result that can be applied in practice and is useful for other people;	Transformation	Intention to develop a sustainable solution (transformation 1)
considers what expertise is needed to execute the project successfully and what the limitations and contributions are of his/her own expertise;	Identification	Knowing your own practice (identification 1) Other practices needed (identification 2)
is open to learning from and contacts other people, sees the advantage of using other people's expertise;	Reflection	Reconsider perspective (reflection 1) Learn from other (reflection 2)
facilitates and stimulates the collaboration of people involved in the project;	Collaboration & reflection	Collaborates with different people (coordination 2) Stimulates others to learn (reflection 3)
empathises with other people's perspectives/ interests/ ideas, also when they differ from his/her own;	Reflection	Learn from others (reflection 2)
actively searches for ways to learn from others, and encourages other people to reflect and to learn as well;	Reflection:	Reconsider perspective (reflection 1) Stimulate others to learning (reflection 3)
explicates how multiple perspectives, interests and expertise are used and integrated in the project to deliver a better end result;	Transformation	Integrate different practices into a new practice (transformation 3)
explicates how the end result can be implemented in practice, and which steps to be taken to do so;	Transformation	Envisioning the new sustainable practice (transformation 2) Thinking of a follow-up
shows enthusiasm and effort to be actively involved in follow-up activities.	Transformation	Thinking of a follow-up (transformation 4)

Ter illustratie staan in onderstaand kader enkele van de omschreven competenties.

Identificatie: De lerende ... - kan helder verwoorden welke expertises nodig zijn om dit project goed te kunnen uitvoeren en kan hierin concreet benoemen wat hij/ zij zelf weet en waarvoor anderen (andere studenten en externen) nodig zijn. Brengt in kaart wie de stakeholders zijn, maar ook wat hun belangen, perspectieven en/of expertise zijn. Maakt inzichtelijk hoe die stakeholders zich tot elkaar verhouden. Maakt concreet waarvoor hij/ zij deze stakeholders in dit project nodig en treft voorbereidingen om hen te benaderen.

Coördinatie: De lerende ... - legt actief contact met meerdere andere stakeholders benadert de verschillende stakeholders met gerichte vragen om het project beter uit te voeren. ... [Zoekt] afstemming tussen de partijen en controleert of iedereen een bijdrage levert. Zo niet, dan onderneemt hij/ zij actie.

Reflectie: De lerende ... - zoekt actief naar 'wat ik van andere partijen kan leren' en nuanceert eigen perspectief met de inzichten van anderen.

Transformatie: De lerende - pakt het project op vanuit de intentie om een resultaat op te leveren dat de praktijk (de regio) vernieuwt of inspireert tot vernieuwing. Kan overtuigend aantonen hoe verschillende belangen/ perspectieven zijn afgewogen in het resultaat en toont hiermee aan dat hij/zij goed heeft nagedacht over de realiseerbaarheid én het innovatieve karakter van dit resultaat voor verschillende partijen in de regio. Heeft hiermee zichtbaar enthousiasme gecreëerd bij externen.

In een hybride leeromgeving zijn zowel Werkveldpartners, als docenten als studenten betrokken.

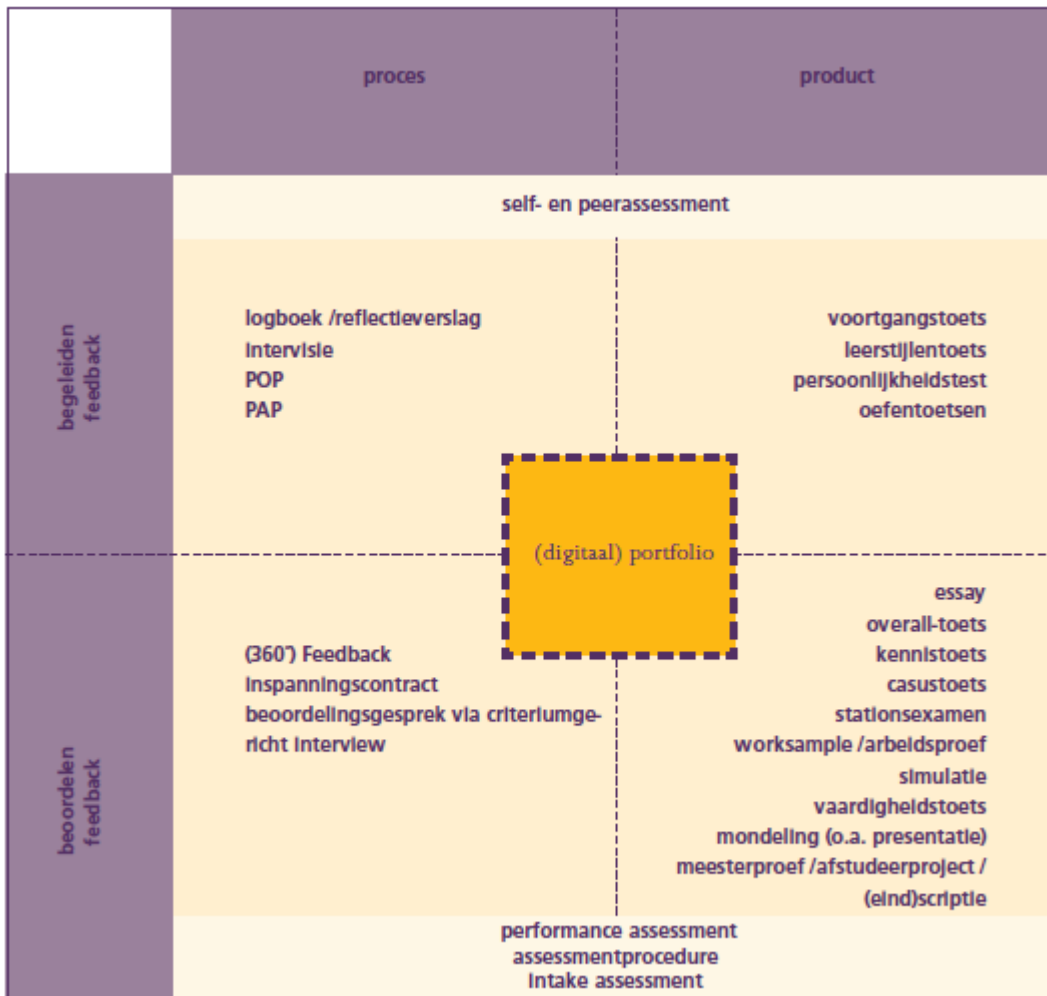
Afbeelding uit Keynote Kelly Beekman tijdens Fontys Toetsconferentie 1-4-2021:

Studenten betrekken bij toetsing

1 Leerdoelen	Actief bespreken met docent/medestudenten Aanvullen met eigen leerdoelen Bepalen/benoemen leerdoelen Bepalen leeractiviteiten op basis van gegeven doelen Combinatie van benoemen leerdoelen/bepalen leeractiviteiten
2 Beoordelingscriteria	Actief bespreken met docent Opstellen op basis van de leerdoelen Ontwikkelen van rubrics Oefenen met toepassing
3 Toetsvragen	Gesloten vragen ontwikkelen Ontwikkelde vragen beoordelen Eigen toets ontwikkelen en beantwoorden
4 Toetsvorm	Keuze in vragen Keuze in toetsvorm Keuze in weging
5 Self assessment	Beoordeling/cijfer geven voor inleveren Beoordeling/cijfer aan de hand van standaarduitwerking
6 Peer-assessment	Beoordelen werk medestudenten Beoordelen elkaars bijdragen binnen groep
7 Nabespreking	Bespreken zonder dat resultaten bekend zijn Individuele toets bespreken in groepsverband en eventueel corrigeren

Manieren van Toetsen

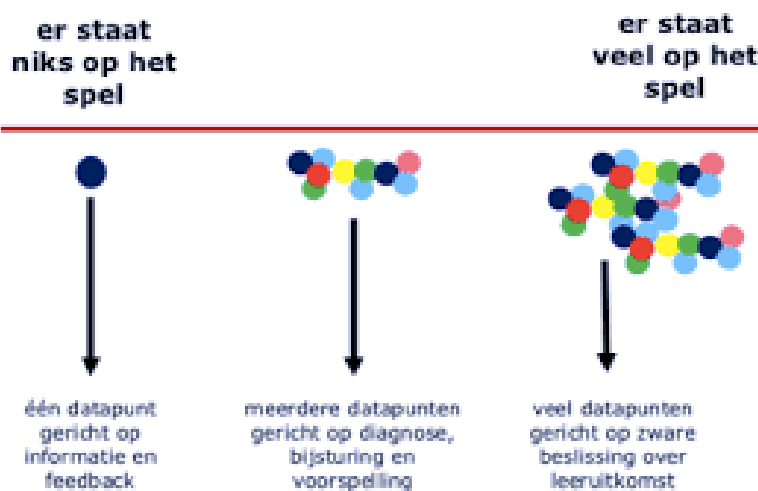
Uit: Jaspers en Van Zijl (2011): Kwaliteit van toetsing in het hoger onderwijs

Figuur 9 Werkmodel competentiegericht leren (Jaspers & Heijmen-Versteegen, 2004)

Programmatisch toetsen is tegenwoordig een 'hot-topic'

Zie voor meer info bijvoorbeeld: Liesbeth Baartman, Tamara van Schilt-Mol, Cees van der Vleuten

Concept brainstorm 'hulpvragen tabel bij Cum Laude'

Tabel met vragen die een opleiding zich kan stellen bij het opstellen van een Cum laude regeling in een Hybride Leeromgeving. (Ook andere innovatievere onderwijsvormen kunnen het stuk wellicht gebruiken)

Naast de vragen staan ook 'mogelijke antwoorden/keuze opties'. Elke opleiding is anders en elke opleiding zal dus ook 'een antwoord op maat' voor zijn eigen opleiding moeten kiezen/formuleren.

Wellicht dat dit stuk ergens in de toekomst nog uitgewerkt gaat worden, vooralsnog is het een eerste brainstorm door mij (Rens Gresnigt) n.a.v. een overleg in het Netwerk Hybride Leeromgevingen.

Vragen bij Cum Laude / excellentie	
Vraag	Voorbeelden van keuze mogelijkheden/antwoord opties
Hoe wil je het noemen?	Cum laude, 'with honeurs', excellente student,
Heeft iedereen behoefte aan een Cum Laude regeling?	Wellicht hebben studenten/docenten/werkveld partners niet de wens om een expliciete cum laude regeling op te nemen. [Casus] "Wij hebben inmiddels besloten om Cum Laude niet toe te passen. Wij willen alle studenten "geslaagd" geven (ook geen cijfer, geen onderscheid). We hebben een aantal studenten gevraagd wat ze hiervan vonden. Zij vonden het helemaal goed (zijn dus mee in onze onderwijsvisie (party)). Uiteindelijk gaat het er natuurlijk om dat ze HBO startbekwaam zijn. Ieder met zijn eigen leerweg en de worstelingen die daarbij hoorden. We hebben ze allemaal uitgedaagd om het maximale uit zichzelf te halen. Wat betekent Cum Laude dan nog? We gaan ze wel een aanbevelingsbrief geven. Wij denken dat dit veel waardevoller is! Tip: overleg met OpleidingsCommissie. (zorg dat het met de OER matched) Wil je dan wel een alternatief? Bijvoorbeeld aanbevelingsbrief? Leg dit dan vast/werk dit uit.
Waarop excelleert een student?	- de mate waar bijgedragen is aan authentiek praktijk probleem - de mate waarin een student bijdraagt aan innovatie in de praktijk - zelfstandigheid (zie zelcom model) - complexiteit (zie zelcom model) - toetscores - toepassen van kennis - samenwerkingsvaardigheden - functioneren in authentieke(werk)context - (deel van) eindtermen/beroepscompetenties - (deel van) leerdoelen/leeruitkomsten - hoe snel/veel een student is gegroeid - de mate waarin en de wijze waarop hij theorie, praktijk en multidisciplinair integreert - de kwaliteit van reflectie - ...
Wanneer is een student excellent? (operationaliseren/normering)	- als hij meer waardering krijgt van werkveldpartners dan ...% van de totale student populatie. - Als peers de student hoger waarderen dan ...% van de totale student populatie. - als hij beter is dan xx% van de totale student populatie - als meer competent is dan de startkwalificaties vragen - als alle toetscijfers hoger zijn dan een 8 / met een 'goed' zijn beoordeeld - als hij zich sterker/beter heeft ontwikkeld dan - als hij een grotere ontwikkeling heeft doorgemaakt dan...

Hoe bepaal je dat?	<ul style="list-style-type: none"> - Op basis van bestaande data/systemen? - op basis van nieuwe/ extra data/ systemen/ gesprekken? - student moet portfolio aandienen dat door de opleiding wordt beoordeeld - student levert aanbevelingsbrieven aan van werkveldpartners - docent/assessor bekijkt/beoordeeld ingeleverde werken - docent/assessor bekijkt/beoordeeld holistisch en beargumenteerd zijn oordeel - commissie van wijzen bekijkt ... - in een apart gesprek met ... toont student aan excellent te zijn. - Als de opleiding/de docent zegt 'deze student is een echt uithangbord' voor de opleiding.
Wie bepaald dat?	<ul style="list-style-type: none"> - werkveldpartners (peer/baas/begeleider?) - assessoren - medestudenten - examencommissie
Juridisch aandachtspunt	<ul style="list-style-type: none"> - Transparant i.v.m. gelijkheidsbeginsel - ...

Meer holistisch toetsen / grotere leereenheden toetsen

Naar aanleiding van een bijeenkomst in Netwerk Hybride Leeromgeving in januari 2021 heb ik (Rens Gresnigt) wat gedachten van mezelf hieronder op papier gezet. Aanvullen mag!

Waarom wil je meer holistisch/op EVL niveau toetsen? (EVL=Eenheden Van Leeruitkomsten)

- om het leren te stimuleren
- past bij onze onderwijs visie
- omdat het moet van 'experiment leeruitkomsten/flex'
- omdat het past bij de leerdoelen / beroepscompetenties / eindniveau van de opleiding
- omdat ...

Afhankelijk van de reden waarom je op EVL wilt toetsen kun je de toetsing anders inrichten. Bij elke keuze en bij elke gekozen inrichting van toetsing kun je tegen andere/dezelfde struikelblokken aanlopen. Hieronder zet ik er in een brainstorm een aantal op een rij. Ook mogelijke oplossingen / manieren van ondervangen.

<i>Mogelijke struikelblokken bij holistischer/grotere eenheden Beoordelen</i>	
Mogelijke problemen/struikelblokken	Oplossingen / randvoorwaarden/ manieren van ondervangen.
Betrouwbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - doordacht toetsontwerp (samen met toetsdeskundige/onderwijskundige) - inhoudelijk goede / excellente / bekwame deskundigen/assessoren. - assessoren die getraind zijn in toetsvaardigheden - ...
(inter-beoordelaars)betrouwbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> - kalibratie. - inhoudelijk goede, excellente, bekwame deskundigen. - assessoren die getraind zijn in toetsvaardigheden - ...
Transparantie (voor bv accreditatie, externen, maar ook voor onafhankelijk beoordelaar)	<ul style="list-style-type: none"> - navolgbaarheid van tussentijdse feedback - navolgbaarheid portfolio opbouw/structuur - navolgbaarheid zelfbeoordeling student - beoordelaar schrijft 'verantwoording' bij oordeel. (de student zit op niveau x dat zie ik terug in ... en op plek .. in het portfolio.) - ...
Studenten kunnen structuur/houvast missen. Grote(re) mate van zelfsturing nodig	<ul style="list-style-type: none"> - duidelijke doelen. - wellicht 'oude' rubric omzetten niet meer als beoordelingsrubric inzetten maar wel beschikbaar houden als 'niveau duidingshulpmiddel' - studenten (in groepen) na laten denken over succescriteria / zelf rubric laten maken tijdens begeleidde bijeenkomsten - feed-up proces goed vormgeven. - worked examples / goede voorbeelden - ...
Zelfbeoordeling van de student is niet altijd helder geschreven waardoor onderliggend portfolio lastig te beoordelen is.	<ul style="list-style-type: none"> - duidelijke randvoorwaarden / uitleg van opbouw. - schrijf training - worked examples / goede voorbeelden - ...
Hoe borg je het eindniveau (ook een mogelijke zorg van Ex Cie's)	<ul style="list-style-type: none"> - inhoudelijke deskundigheid beoordelaars - toets/assessment deskundigheid beoordelaars - onderbouwing van oordeel door beoordelaar - kalibratie - vier ogen principe - ...
Kleine vakken/ kleine specifieke leerdoelen sneeuwen onder	<ul style="list-style-type: none"> - constructive alignment - ...